Care Divide
Bridging the gender divide in informal long-term care

Bridging the gender divide in informal long-term care

D2.3 Programul de formare

Îngrijire și muncă în echilibru

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 101191097].

Identificarea documentului:

Pachet de lucru	2. Identificarea lacunelor și elaborarea programului de formare
Responsabil pachet de lucru	Symplexis
Livrabil	D2.3 – Program de formare
Autor	Symplexis, D&I, ICCV, CCR, CSI, CCCI, FSMLR, CAMARA BADAJOZ, CESIE, Confesercenti PA
Nivel de diseminare	Public
Rezumat	În Europa, responsabilitățile legate de îngrijire continuă să accentueze diferențele de gen în acest domeniu, îngrijitorii informali (în majoritate femei) confruntându-se adesea cu întreruperi în carieră, salarii reduse și insecuritate financiară pe termen lung. Proiectul CareDivide („Reducerea decalajului de gen în îngrijirea informală pe termen lung”) își propune să abordeze aceste inegalități prin promovarea unor aranjamente de muncă flexibile, reforme politice și campanii de sensibilizare în România, Cipru, Grecia, Spania și Italia. Ca parte a proiectului, acest program de formare oferă angajatorilor, managerilor și profesioniștilor din domeniul resurselor umane strategii bazate pe dovezi și instrumente practice necesare pentru a concepe practici incluzive la locul de muncă care să sprijine angajații cu responsabilități de îngrijire. Programul este structurat în trei module: Modulul 1: Recunoașterea și sprijinirea îngrijitorilor informali, Modulul 2: Echilibrul dintre viața profesională și cea privată: cadrul național și adaptarea locului de muncă și Modulul 3: Sensibilizarea cu privire la diferențele de gen în îngrijire. Împreună, aceste module oferă un parcurs de învățare cuprinzător care leagă politica, practica și schimbarea culturală pentru a promova locuri de muncă echitabile și reziliente.
Stare	Proiect
Versiune	1
Data	12/11/2025

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 101191097].

Introducere

Program de formare: Îngrijire și muncă în echilibru

Responsabilitățile de îngrijire rămân o provocare pentru milioane de femei din Europa, crescând diferențele de gen pe piața muncii. Acest lucru înseamnă că îngrijitorii informali (cei care oferă îngrijire neplătită membrilor familiei sau rudelor care au nevoie), majoritatea fiind femei, trebuie adesea să ia pauze în carieră, să aleagă un loc de muncă cu jumătate de normă sau să părăsească piața muncii, ceea ce contribuie la disparitățile de gen și la deficitul de forță de muncă și de competențe. Părăsirea pieței muncii din cauza responsabilităților de îngrijire conduce la pierderea venitului salarial. Această reducere a salariului conduce ulterior la pensii mai mici și la provocări sporite în acoperirea cheltuielilor asociate îngrijirii pe termen lung, atunci când acești îngrijitori informali au ei înșiși nevoie de îngrijire.

Recunoscând aceste provocări, Uniunea Europeană a introdus în 2019 Directiva privind echilibrul între viața profesională și viața privată (Directiva (UE) 2019/1158), încurajând statele membre să consolideze sprijinul acordat îngrijitorilor prin măsuri precum concediul pentru îngrijitori, aranjamente de muncă flexibile și îmbunătățirea practicilor la locul de muncă. În ciuda acestor progrese, există în continuare disparități semnificative, în special în ceea ce privește distribuția responsabilităților de îngrijire neremunerate între bărbați și femei.

În acest context, a fost creat proiectul CareDivide – „Reducerea decalajului de gen în îngrijirea informală pe termen lung” (https://caredivide.eu/) pentru a combate inegalitățile structurale asociate îngrijirii informale, în special în ceea ce privește îngrijirea membrilor mai în vârstă ai familiei, care perpetuează inegalitatea de gen pe piața muncii. Concentrându-se pe intersecția dintre îngrijire și ocuparea forței de muncă, CareDivide urmărește să promoveze incluziunea îngrijitorilor și să combată barierele culturale și instituționale care împiedică egalitatea de gen. Mai precis, activitățile proiectului, implementate în România, Cipru, Grecia, Spania și Italia, au ca obiectiv:

1. Îmbunătățirea înțelegerii diferențelor de gen în îngrijirea informală pe termen lung și creșterea disponibilității bunelor practici, instrumente și resurse pentru promovarea echilibrului între viața profesională și cea privată.
2. Sensibilizarea și consolidarea capacităților angajatorilor, managerilor și personalului din domeniul resurselor umane cu privire la modul de implementare a condițiilor și practicilor de muncă flexibile, favorizând incluziunea egală a îngrijitorilor pe piața muncii.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 101191097].

3. Promovarea adoptării și implementării efective a cadrelor juridice/politice naționale și europene în vederea sprijinirii egalității de gen în îngrijirea informală pe termen lung și promovarea reformelor politice.
4. Combaterea stereotipurilor de gen și a percepțiilor tradiționale, în societate și în mass-media, care perpetuează diferențele de gen în domeniul îngrijirii.
5. Sensibilizarea publicului cu privire la existența decalajului de gen în îngrijire, la obstacolele și dificultățile cu care se confruntă îngrijitorii și la impactul responsabilităților de îngrijire asupra egalității de gen.

Acest lucru va fi realizat prin următoarele activități principale:

- Cartografierea situației existente în domeniul îngrijirii informale pe termen lung și colectarea de resurse, bune practici și instrumente pentru promovarea echilibrului între viața profesională și cea privată.
- Program de consolidare a capacităților și de sensibilizare pentru 500 de angajatori, manageri, specialiști în resurse umane.
- Campanii de advocacy, elaborarea de recomandări de politici și organizarea de mese rotunde cu multiple părți interesate pentru 75 de factori de decizie și responsabili politici.
- Sesiuni informative pentru 100 de profesioniști din mass-media tradițională și online privind evitarea stereotipurilor de gen și promovarea unei reprezentări diverse în mass-media.
- Campanii și evenimente de diseminare și sensibilizare.

Ca parte a acestui proiect, prezentul program de formare a fost elaborat pentru a consolida capacitatea angajatorilor, managerilor și profesioniștilor din domeniul resurselor umane. Acesta oferă îndrumări privind modul de concepere și punere în aplicare a condițiilor și practicilor de muncă flexibile care răspund realităților îngrijirii pe termen lung. Prin dotarea organizațiilor cu instrumente practice și strategii bazate pe dovezi, programul vizează promovarea unor locuri de muncă incluzive, echitabile și care sprijină angajații cu responsabilități de îngrijire.

Dincolo de aplicarea sa imediată, programul de formare servește ca o resursă mai amplă pentru promovarea egalității de gen și consolidarea rezilienței pe piața muncii. Acesta oferă informații despre impactul îngrijirii informale asupra ocupării forței de muncă, sănătății și stabilității financiare, evidențiind în același timp căile pe care organizațiile le pot urma pentru a-și adapta politicile și practicile. Astfel, programul constituie o resursă pentru reducerea treptată a disparităților de gen în îngrijirea pe termen lung și promovarea practicilor la locul de muncă care sunt incluzive și receptive la realitățile îngrijirii.

Grupuri țintă

Acest program de formare și sensibilizare este conceput special pentru angajatori, manageri și personalul din domeniul resurselor umane, oferindu-le cunoștințele, instrumentele și strategiile necesare pentru a promova practici incluzive la locul de muncă care să sprijine angajații cu responsabilități de îngrijire. Concentrându-se pe persoanele direct responsabile de politicile la locul de muncă și de gestionarea personalului, programul își propune să genereze schimbări semnificative la nivel organizațional.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 101191097].

În același timp, programul adoptă o abordare trans-sectorială, implicând o gamă mai largă de părți interesate din sectorul privat și public pentru a asigura un impact la mai multe niveluri:

- *Grupul țintă principal:* angajatori, manageri, personalul din domeniul resurselor umane și specialiști în resurse umane, care joacă un rol central în modelarea culturii la locul de muncă și în implementarea unor aranjamente de muncă flexibile.
- *Grupul țintă secundar:* factorii de decizie din autoritățile publice care se ocupă de egalitatea de gen, ocuparea forței de muncă și îngrijirea formală pe termen lung; ONG-uri/OSC-uri și parteneri sociali activi în domeniile drepturilor femeilor, ocupării forței de muncă și serviciilor pentru persoanele în vârstă; și alți actori angajați în promovarea egalității de gen și sprijinirea îngrijitorilor.

Module de formare

Acest program de formare constă în trei module care, împreună, oferă o explorare cuprinzătoare a îngrijirii informale și a impactului acesteia asupra ocupării forței de muncă, egalității de gen și practicilor la locul de muncă. Fiecare modul se bazează pe cel anterior, oferind un parcurs de învățare progresiv, care trece de la recunoaștere la cadrele de politici, la conștientizare și schimbare culturală.

- *Modulul 1 – Recunoașterea și sprijinirea îngrijitorilor informali:* Primul modul pune bazele prin clarificarea distincției dintre îngrijirea formală și informală în cadrul sistemelor europene de îngrijire pe termen lung. Acesta evidențiază dependența crescândă de îngrijirea informală (îngrijitori neplătiți), determinată de tendințele demografice, cum ar fi îmbătrânirea populației și creșterea nevoilor de îngrijire. Modulul explorează efectele profunde ale îngrijirii asupra ocupării forței de muncă, sănătății, bunăstării emoționale și stabilității financiare, prezentând în același timp modalități prin care piața muncii poate răspunde acestor provocări. Se acordă atenție măsurilor de la locul de muncă, cum ar fi aranjamentele flexibile, politicile de concediu și practicile de recunoaștere, alături de strategii care împuternicesc îngrijitorii prin formare și dezvoltarea competențelor.
- *Modulul 2 – Echilibrul între viața profesională și cea privată: cadrul național și adaptarea la locul de muncă:* Acest modul plasează îngrijirea în contextul mai larg al politicilor publice și al reglementărilor privind munca. Acesta prezintă Directiva UE privind echilibrul între viața profesională și cea privată și examinează modul în care statele membre, inclusiv Grecia, Spania, Italia, Cipru și România, au pus în aplicare dispozițiile acesteia. Prin compararea abordărilor

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 101191097].

naționale, modulul evidențiază atât punctele forte, cât și limitele în concilierea responsabilităților profesionale și de îngrijire. De asemenea, prezintă exemple de bune practici la nivel național și corporativ, ilustrând modul în care cadrele de politici pot fi transpuse în strategii la locul de muncă care promovează flexibilitatea, incluziunea și sprijinul pentru angajații cu responsabilități de îngrijire.

- *Modulul 3 – Sensibilizarea cu privire la diferențele de gen în îngrijire și efectele acestora asupra echilibrului dintre viața profesională și cea privată:* Modulul final se referă la dimensiunile culturale și instituționale ale îngrijirii. Acesta examinează modul în care așteptările în materie de îngrijire sunt modelate de normele sociale și de factorii psihologici și modul în care acestea contribuie la menținerea inegalității între femei și bărbați în ceea ce privește îngrijirea formală și informală. Modulul evidențiază consecințele acestei diferențe asupra ocupării forței de muncă, progresului în carieră și securității financiare a femeilor. De asemenea, introduce instrumente practice pentru schimbare, inclusiv dezvoltarea competențelor soft, cum ar fi empatia, comunicarea și reziliența, precum și soluții digitale care permit flexibilitatea muncii și îmbunătățesc productivitatea. Combinând conștientizarea cu strategii practice, acest modul încurajează angajatorii, factorii de decizie, ONG-urile și partenerii sociali să promoveze incluziunea și echitatea la locul de muncă și să fie receptivi la provocările îngrijirii pe termen lung.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 101191097].

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 101191097].